

[Justitsministeren.]

går ud over retssikkerheden, men vi kan også ende i den anden grøft, at sagsbehandlingen bliver så formaliseret, at den bliver stiv og tung og derfor ikke særlig venlig over for borgeren. Set ud fra borgerens synspunkt er det vel først og fremmest spørgsmålet om den tid, det tager administrationen at behandle sagerne, og den måde, hvorpå administrationen henvender sig til borgeren, som først og fremmest har interesse, og måske er en række af de andre problemer, som er blevet rejst i denne debat, mere af teoretisk interesse end af praktisk interesse.

Af forhandlingerne i sidste samling fremgår det, at regeringen vil stille mod at kunne være færdig med et eventuelt lovforslag til næste folketingssamling. Det stiler vi stadig imod, men jeg skal ikke skjule, at der nok har været tale om en lidt optimistisk vurdering, og det kan ikke udelukkes, at et eventuelt lovforslag muligvis først kan fremsættes så sent, at fremsættelsen kun bliver til en præsentation.

Poul Nielson: Allerede ved behandlingen af dette forslag sidste år blev der, som ministeren også sagde, fra socialdemokratiet givet et velvilligt tilsagn om på rette tid og sted at medvirke positivt til gennemførelsen af en forvaltningslov. Samtidig pegede vi dog også på nogle af de vanskeligheder, der skal overvindes, hvis en sådan lov skal være noget værd, og på denne baggrund er det nok rigtigt at karakterisere vores stilling til det konservative forslag sidste år som noget i retning af skeptisk velvilje. Forslaget i år er stort set det samme, og det er vores holdning stort set også.

Justitsministeren lovede sidste år, at man ville forberede et lovgivningsmæssigt udspil, der dækker de væsentligste punkter i dette forslag, og som skulle komme i forbindelse med den revision af loven om offentlighed i forvaltningen, som vi under alle omstændigheder skal behandle her i folketinget næste år. Hertil kan vi nu føje, at vi netop i forbindelse med statsministeriets reaktion på ombudsmandens skrivelse af 29. september 1972 om bl.a. rationalisering af høringsproceduren og underretning af ansøgere eller klagere i sager, der trækker længere ud, end man kunne vente, klart har fået tilkendegi-

vet, at der nu for tiden i justitsministeriet foregår en departemental forberedelse af et forslag til en forvaltningslov.

Man kan derfor godt, som det også allerede er gjort i dag, spørge sig selv, hvorfor de konservative genfremsætter forslaget, men bevares, gryden skal nok holdes i kog, og jeg skal da også gerne bidrage til at holde sagen varm. Som flere ganske rigtigt sagde sidste år — det er jo af gode grunde vanskeligt at undgå gentagelser i en sag, der er arrangeret på denne måde — kan vi forhåbentlig tilføre den departementale lovforberedelse noget fornuftigt ved at diskutere sagen her i folketinget. Med dette sigte skal jeg afholde mig fra at gå i detaljer med kommentarer til det konservative forslag og i stedet beskæftige mig med nogle af de mere generelle problemer i forbindelse med indførelsen af en forvaltningslov her i landet, idet jeg vil sige noget om behovet for sådan en lov, om de målsætninger, den skal kunne opfylde, og om de problemer, der rejser sig angående en sådan lovgivningsmulige og faktiske virkemidler.

Hvad angår behovet for en forvaltningslov, må hovedspørgsmålet være, om der reelt mangler retsregler på det pågældende område. En vurdering af det må tage sit udgangspunkt i den kendsgerning, at vi her i landet har en temmelig rodfæstet tradition for at køre med en temmelig formløs forvaltning i sammenligning med andre lande. Vi har på godt og ondt været improvisatorer, mere end vi har været systembyggere. Derfor har vi også foretrukket alene at præcisere særlige formkrav i forbindelse med forvaltningsaktors tilblivelse på sådanne områder, hvor disse formkrav virkelig har været vitale. Dette betyder selvfølgelig ikke, at retstilstanden så har været det rene ragnarok for resten af områderne. Tværtimod har vi på denne måde opnået en smidig tilpasning mellem på den ene side hensynet til administrationens udvikling kvalitativt og kvantitativt og på den anden side hensynet til borgerne. Derfor står vi faktisk heller ikke i dag med reelle huller i systemet af en sådan slags, at en forvaltningslov ville kunne gøre det væsentlig bedre, end vi kunne ved en fortsættelse af den hidtidige udvikling. Men det er selvfølgelig kun den ene side af spørgsmålet. Selv om der måske ikke mangler retsregler, så er det jo borger-